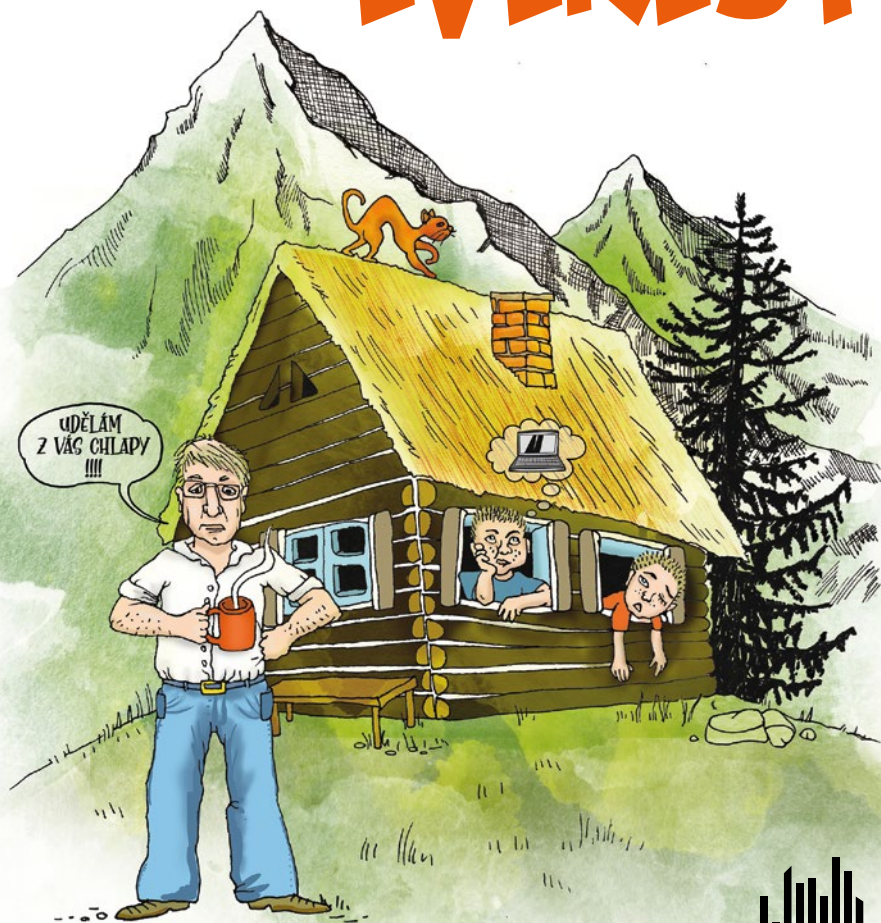

Aleš Procházka

KAŽDÝ MÁ SVŮJ EVEREST

Aleš Procházka

KAŽDÝ MÁ SVŮJ EVEREST

© Grada Publishing, a. s., 2020
Text © Aleš Procházka
Ilustrace © Tereza Doležalová

Jestli se jednou dožiju stáří, docela určitě neumřu jako zvadlý, zatrpklý dědek. Spíš zůstanu do poslední chvíle klukem, který je sice politováníhodnou člověčí ojetinou, ale pořád ještě v něco věří a na něco čeká.

Takhle nějak viděl finále svého pozemského bytí inženýr Pavel Spáčil. Do oné pomyslné cílové pásky mu však, jak pevně doufal, zbýval ve dvačtyřiceti letech pořádný flák cesty. Prozatím žil radostmi a starostmi manžela, dvojnásobného otce a kupodivu také poněkud konzervativně smýšlejícího tvora, kterého občas vyváděl z míry překotný vědecko-technický pokrok. Zatímco všichni okolo si nedočkavě a s naprostou samozřejmostí přivlastňovali bezpočet těch skvělých a ještě lepších vynálezů, jimiž jsme dnes a denně bombardováni, on co chvíli ztrácel čas (a případně také náladu) meditacemi na téma: Opravdu je zrovna tohle pro nás tak moc užitečné a nepostradatelné?

Manželce se s tím radši nesvěřoval. A mladším kolegům ve firmě, kde si za léta věrných služeb vydobyl vcelku lichotivé postavení? Těm už vůbec ne. Ano, možná by mezi nimi našel někoho, kdo by se nad hrnkem kafe solidárně propůjčil k rádoby hlubokomyslné filozofické debatě nebo by alespoň byl ochoten zdvořile předstírat, že Spáčilovi naslouchá. Ale co dál? Dříve či později by se stal pro ty ambiciózní, flexibilní a kreativní chrtý kolem sebe exotem, na kterého by se dívali s úšklebkem.

Tak nebo onak – pokud měl inženýr ukázat prstem na ty, před nimiž byl kdykoliv a bez rozpaků ochoten uctivě smeknout klobouk, pak mezi vyvolenými zcela určitě nechyběl Martin Jukl. Však to byl právě Spáčil, dychtivý konzument Juklových knížek pojednávajících o šplhání na himálajské kopce, kdo umně naočkoval ředitele, aby se jejich firma zařadila mezi horolezcovy sponzory. A když pak došlo na to, že ve firemních prostorech měla být slavnostně otevřena výstava fotek přibližujících obyčejným smrtelníkům bílé království velehor, nechal se Juklův obdivovatel víc než ochotně nanominovat do role toho, kdo hlavního hrdinu oficiálně přivítá a uvede jeho zahajovací přednášku.

Hrdý otec s sebou neopomněl vzít ani své školou povinné a toho času o prázdninách se nudící synky – Marka a Adama. Ani na vteřinku nezapochyboval o tom, že setkání s renomovaným dobyvatelem osmitisícovek bude pro oba kluky silným, dlouhotrvajícím zážitkem. Zaujat Juklovými čerstvými postřehy z úspěšné expedice na Nanga Parbat vmísil se Spáčil do pozorně naslouchajícího davu a dychtivě vstřebával vyprávění o přetěžké

zkoušce, jakou je pro každého odvážlivce pobyt v takzvané zóně smrti.

„Samozřejmě že slovo strach není pro nás neznámým pojmem,“ pousmál se Jukl nad uctivým dotazem postaršího muže. „Pokud někde šplháte ve strmé stěně, pohybujete se v extrémních podmínkách, pak nutně přichází nespočet situací, kdy se musíte umět rozhodnout, zda to a ono ještě zvládnete, nebo zda je to nemístný hazard. Kdo tohle nedokáže, nemá nárok tam nahoře obstát a přežít.“

Moderátor, který dirigoval koloběh otázek a odpovědí, při Juklových slovech příčinlivě pokyvoval hlavou a pak zavelel: „Tak ještě poslední dotaz a potom už se můžete pustit do prohlížení těch nádherných fotografií.“ Rozmáchlým gestem přiměl ztichlý dav, aby očima obkroužil stěny. Pak ještě jednou zapátral po případném zvědavci. Než se ale kdokoliv mohl nadechnout k onomu závěrečnému horolezeckému dotazu, ozval se odkudsi zezadu rozjásaný dětský výkřik: „Ty vole, to je hustý!“ Pročež následoval dvojhlasný klučíčí řehot.

Většina přítomných se otočila, někdo se pousmál, někdo se zatvářil zvědavě a bylo i pár těch, kteří udiveně zvedli obočí nebo pohoršeně zakroutili hlavou. Službu konající pořadatel-důchodce si pospíšil k lavici, na které seděli Marek s Adamem a náramně se bavili za pomoci svých mobilů, takže ani nepadalo v úvahu, že by stíhali vnímat, co se děje okolo.

„Víte co, hoši? Běžte si hrát ven, když vás to tu nebaví!“ dostalo se jim napomenutí.

Spáčil postřehl, kdože to tu vyrušuje, a hbitě zamířil k místu činu. Hlídkující pořadatel si před ním ulevil:

„Ať žijou mobily, že jo? Člověk se nestačí divit, jak ty děti zblbnou.“

„Marku, Adame! Kvůli tomu jsem vás bral s sebou?“ zahřimal popuzený otec. „Vsadil bych se, že jste nepochytili ani slovo z toho, co se tu říkalo.“

„Jé, promiňte, pane inženýre. Já nevěděl, že to jsou vaši...“

„Ne, ne, to je v pořádku,“ uklidňoval Spáčil provinile se tvářícího poradatele. „Já už mám toho vašeho věčného zírání do mobilu plný zuby. Zvedněte se laskavě a jdeme.“

Kluci neochotně vstali a Marek se pro jistotu zeptal: „Domů?“

„Ne. Pan Jukl bude tak hodný a podepíše vám plakáty. A pak si prohlédneme výstavu, jasný?“

„Jaký plakáty?“ zajímalo Marka.

„Krásný. Horolezecký. Pověsíte si je nad postel.“

Kdyby si byl Spáčil dal tu práci a pozorněji v onom okamžiku prozkoumal tvářičky svých potomků, asi by si nebyl tak úplně jist, že jeho přání bude vyslyšeno...

Zasmušilá hlava rodiny seděla u stolu ve společnosti tchyně Milady a sveřepě pozorovala svůj zatím ještě prázdný talíř.

„Tak podesátý. Kluci, jíme!“ apelovala Spáčilová zpoza dveří do kuchyně. Protože se nedočkala okamžité reakce a z vedlejšího pokoje byly nadále slyšet jen nejrůznější skřeky a výstřely pocházející prokazatelně z televize, dopřála si razantní dovětek: „Okamžitě ten kravál vypněte, nebo si pro vás táta dojde!“

„Jo, moment!“ ozval se zpoza dveří Markův hlas. „Už to končí.“

Teprve díky svým synkům inženýr zjistil, že pod pojmem „moment“ se může skrývat i poctivá půlhodinka vyplněná brnkáním na rodičovské nervy. Když mu teď došla trpělivost, napůl se vztyčil a našťavaně zíral směrem k ohnisku tohoto už klasického, notně obehnaného domácího konfliktu.

„Tak naposled. Slyšeli jste?“

Tchyni to přimělo k naléhavému varování: „Prosím tě klid, Pavle, jenom v klidu!“

Šťestí, že tu mám někoho, kdo je nad věcí a včas mě usměrní, pomyslel si s hořkou ironií Spáčil. Jednou, až budu plnoletý, třeba už mě nebude zapotřebí dirigovat.

Jenomže naplnění této jeho vize bylo momentálně v nedohlednu. Tchyně, která se onehdy po operaci kyčle přesunula „na krátkou dobu“ do jejich bytu a k zeťákově pramalé radosti tam setrvávala už třetí rok, přisunula před Spáčila rozečtený časopis a zalistovala v něm.

„Tady. Tohle tě bude zajímat. Píší tu, že děti se nesmějí fackovat. Dělalí průzkum a i rodiče jsou proti tomu. Všichni sice ne, ale většina.“

Pavel sjel pohledem z pootevřených dveří do dětského pokoje na Miladu. Je to svým způsobem obdivuhodná nátura, napadlo ho. Dokáže bez mrknutí oka měnit názory, a to tak rychle, že by ji leckterý sebespráskanější politik mohl jen tiše závidět. Jak je to dlouho, co do něho neodbytně hučela, že musí být na kluky metr. A když nebudou poslouchat? Jaképak štráchy! Nejlepší jednu jim vlepit. Tak se to praktikovalo i za jejích holčičích let a fungovalo to náramně. Ale proč by se měl divit takovýmto názorovým veletočům? Přece už dávno postřehl, jak tchyně hravě

zvládne začít větu konstatováním, že něco je bílé, a než to dopoví, najednou už je to černé. Šťastná to žena. Až se podruhé narodím, chtěl bych být jako ona. Jenže takovou kliku já asi mít nebudu.

Rámus odvedle konečně ustal a Marek s Adamem otráveně zasedli ke stolu. Jen co začali s despektem komentovat předkládaný pokrm, inženýr nekompromisně praštil dlaní do stolu a zařval: „Dobrou chuť!“

Spáčilová se spokojila s tichým povzdechem, zatímco Milada zkameněla a s mučednickým výrazem zvrátila hlavu ke stropu: „Tak z tohodle já budu mít opar,“ dodala na vysvětlenou.

Načurený otec nechal kluky sežvýkat pár soust a spustil: „Adame? Zaplatil sis už ten kroužek florbalu?“

Odpověď žádná.

„Na něco se tě ptám. Ano, nebo ne?“

„Ne.“

„Aha! A můžu vědět proč?“

„No... oni ho asi zrušili nebo co.“

Spáčil nijak nešetřil svoji dlaň a deska stolu dostala další zásah. Talíře a skleničky nadskočily a Milada je napodobila.

„Co lžeš? Co si to vymejšíš? Ptal jsem se ve škole a řekli mi, že pozejtří je první trénink.“

„Asi to změnili nebo co.“

„Jo změnili... Takže! Buď si to okamžitě vyřídíš, nebo ti zabavuju mobil. Jasný? Marku?“

Adamův bráška správně pochopil, že je marné snažit se být neviditelný. „Mě ale florbal nebaví. Tělocvikář taky říkal, že to nebude moje parketa.“

„A neradil ti náhodou, abys radši ani nechodil na tělák? Ne?“

„Pavle, v klidu, prosím tě. Já myslím, že by bylo rozumnější...“ pokusila se svého rozparáděného chotě zarazit Ivana, neměla však šanci pokračovat.

„V pořádku, nebudu tě nutit,“ připustil Spáčil, ale dříve, než si Marek stačil s úlevou vydechnout, otec se zřejmým sebeuspokojením pokračoval. „Tobě jsem zařídil jinačí zábavu.“ Osazenstvo stolu zpozornělo. „Domluvil jsem to s panem Juklem. Známa od něj z oddílu dělá instruktorku na lezecký stěně. Můžeš tam chodit. Je to od nás kousek. Čtyři, pět stanic tramvají.“

„Můžu, nebo musím?“

„Když se ptáš takhle hloupě, tak teda musíš,“ naježil se otec.

„Já nechci, tati. Mě by to nebavilo. A stejně už jsem na to starej, abych s tím začínal.“

Spáčila takováto výmluva přiměla, aby se začal užasle rozhlížet. „Slyšíte ho?“

Nevypadalo to však, že by se u Ivany nebo u tchyně dočkal v ten okamžik kýžené morální podpory.

„Žák čtvrté třídy a on už má nejlepší léta za sebou... Chudák malá... A jestlipak víš, chytráku, že na tý stěně lezou i šedesátiletý dědkové? Nic, nemá cenu o tom dál debatovat. Zbytečně bych si huntoval nervy. Platí pro tebe totéž co pro Adama. Buď se zařídiš podle toho, co ti říkám, nebo se rozluč s mobilem!“

Je to pro otce docela uklidňující pocit – žít v přesvědčení, že svoje potomky nemající žádné kloudné zájmy

nasměroval díky svojí důslednosti k něčemu, co je nepochybně zocelí a zušlechtí. Jenomže tahle inženýrova pohodička měla mít naneštěstí jen velmi krátkou životnost. První krach rodičovských iluzí nastal ve chvíli, kdy se Spáčil odhodlal k výpravě do školy. Nikoliv však na třídní schůzku, protože tato prestižní společenská událost byla odjakživa manželčinou prioritou. Pavlovy kroky vedly do tělocvičny, kde podle jeho propočtů zrovna řádl florbalový kroužek. Jakpak asi jde Adamovi k duhu společnost sportujících kámošů, meditoval cestou starostlivý otec. Disciplinovaně uposlechl varování školníka, který byl připraven vlastním tělem zabránit ve vstupu komukoliv, kdo neměl cvičební obuv a kdo se nehodlal spokojit s ponožkami. Když pak vešel, lovil očima svého syna mezi klučiny prohánějícími se po tělocvičně s florbalovými holemi. Marně.

„Hledáte někoho?“ vyzvídá trenér, který se vynořil poblíž.

„Ano, našeho Adama.“

„Adama?“

„Adama Spáčila.“

„Ale ten marodí. Co jste mu chtěl?“

„Marodí? Jak to, že marodí?“

Trenér zadul do píšťalky a zvučným hlasem klukům zavelel: „Dejte si pět minut pauzu.“ Pak se otočil k inženýrovi. „Vy jste jeho příbuzný?“

„Jistě, je to můj syn. Co je s ním? Stalo se mu něco?“

Florbalista na inženýra udiveně zíral. „Před prvním tréninkem mi dal omluvenku od vaší paní, že má něco s kotníkem. A od té doby se tu neobjevil. Nezlobte se, připadá

mi to divný, že se takhle ptáte. Jako jeho táta byste přece měl... Nebo vy nežijete pohromadě?”

„Samozřejmě že jo. On... říkal, že má něco s nohou, ale nenapadlo mě, že by s tím klempíroval tak dlouho. Totiž... tohle má na starosti moje žena, víte? Přede mnou se kluk tvářil, jako že dobrý, že to bude v pohodě.“

„No jo, to kluci dovedou. Frajeřit a hrát si na hrdiny. Nic, pozdravujte Adama a ať se dá co nejdřív do kupy.“

Když Pavel navztekaně opouštěl tělocvičnu, neodpustil si alespoň tichý komentář, aby drobátko ulevil svému rozbouřenému nitru. A jeho závěrečný verdikt? Tak se mi zase jednou povedlo udělat ze sebe absolutního blba.

„Haló, pane! Boty!“ ozval se mu za zády školníkův hlas. Inženýr se vyjeveně ohlédl a podíval se na zem. Polilo ho horko. Chybělo málo a on by byl opouštěl školní budovu jen tak, v ponožkách...

S Ivanou a s tchyní si to vyříkám, svezpě sliboval sám sobě. Dobře mi tak! Krkavčí otec, kterej chce, aby se jeho syn k něčemu užitečným rozhoupal, zaslouží dostat přes čumák. Skvělý! A já se ještě jako trouba harcuju do školy, abych si vykoledoval takovej trapas... Ale s Adamem se nebudu mazat, to ani náhodou...

Třebaže rtuť teploměru na stěně ukazovala nějakých dvacet stupňů, v obýváku u Spáčilových bylo dusno jako v sauně. Inženýr se totiž nenechal rozptýlit nabízenou večeří a od chvíle, kdy vkročil do bytu, zdálo se být víc než pravděpodobné, že nebude radno si s ním zahrávat. Adam byl podroben křížovému výsledku, který ovšem zahájil otec rafinovaně, to jest nevinným dotazem.

„Tak co florbal? Jak ti to jde?“

„Jó, docela dobrý.“

„Baví tě to?“

„Jó.“

„A kdypak budete mít nějaký zápas?“

„Já nevím, asi brzo.“

„To je divný, že nevíš.“

„Trenér nám nic neříkal.“

To byl onen osudový okamžik, kdy ve Spáčilovi bouchly saze. Práskl dlaní do stolu, až talíře a hrnky povyskočily. „On vám nic neříkal. To je ohromně zajímavý... Ale zato mně říkal. A víš co? Že jste na mě s mámou ušili boudu a udělali jste ze mě pitomce. A ty mi tady klidně lžeš do očí?“

„Pavle, prosím tě, nedělej zbytečný scény a nech si to vysvětlit! Já neměla vůbec ponětí, že Adam...“ pokoušela se zasáhnout Ivana, ale manžel ji nešetrně odsunul stranou.

„Nepleť se do toho! Co si mám nechat vysvětlovat, můžeš mi říct? Milionkrát jsme se o tom bavili. Tvoje výchova, to je rodičovská sabotáž, abys věděla. K čemu to je, že na kluky uděláš bububu, když za pět minut vyměkneš a už o tom ani nevíš?“

„No dovol!“

„Kolikrát jsme to probírali, jak mě míchá ta tvoje opičí láska bez hranic. Tomuhle, v čem ty si tak libuješ, se český říká čůrání si do vlastních bačkor. Jenomže to pak odnáším i já!“ Když rozvášněný Spáčil takto vykázal svoji choť do patřičných mezí a přiměl ji, aby zatroubila do kapesníku, přesměroval svůj hrozivý kukuč na Adama.

„Okamžitě sem dej mobil!“

Pouhých pár vteřin vydržel otec čekat, zda vyvalený synek poslechne. „Tys mi nerozuměl?“

Adam se duchapřítomně rozbřečel a hledal spásu v rychlém ústupu do dětského pokoje. Inženýr odhodlaně nakročil k pronásledování, ale Milada rázem rozmnožila skupinku vzlykajících členů rodiny a pověsila se Pavlovi na rameno. „Nech ho! Prokristapána, nech ho! Vždyť je to ještě dítě.“

„Čekám na ten mobil!“ vyhrožoval inženýr skrz zavřené dveře a pokud možno šetrně se snažil eliminovat pokus tchyně o jakýsi neumělý zápasnický chvat. Nakonec to vzdal a znaveně dosedl na židli.

„Máš úplnou pravdu,“ huhňal znechuceně. „Obě máte pravdu. Vždyť je to ještě dítě. Jen ať se hodně rychle naučí lhát, podvádět a flákat se. Až vyroste, bude se mu to hodit...“

Ve Spáčilově kanceláři posedával Martin Jukl a spolu se svým hostitelem probíral jednu z knížek, které předtím položil na stůl. Tenhle horolezcův stylový dárek pro sponzorskou firmu inženýra upřímně potěšil, ba přímo rozněžil. Pilně listoval čerstvě vydanou publikací, dychtivě prohlížel bohatou úrodu fotek a nijak v té chvíli nepřipomínal osudem zkoušenou hlavu rodiny, do morku kostí otrávenou naschvály ze společné autorské dílny manželky a tchyně či podvádějícím synem. Dychtivě vstřebával Juklovy glosy k jednotlivým kapitolám přibližujícím zákulisí výprav na osmitisícovky, s nepředstíraným respektem naslouchal poznámkám o tom, jaké je to tam nahoře a jak geometrickou řadou přibývá podnikavců, kteří sice postrádají

lezecké zkušenosti, ale mají dost peněz a ctižádosti na to, aby zarputile dobývali ty nejvyšší kopce a nekoukali při tom napravo nalevo. Vše podle hesla: Honem, honem, zaplatili jsme si to, tak ať nám tu nikdo nezaclání.

Nakonec Jukl vepsal do knihy věnování a podal ji inženýrovi. „Nechcete taky dva plakáty pro kluky? Nebo je tohle moc nebere?“

„Ale ano! To byste se divil. Určitě budou rádi.“

„Jak že se jmenujou?“ vyzvídál Jukl s připravenou propiskou v ruce.

„Adam a Marek... Marek, to je ten můj starší. No, přece ten, co jste mu dohodil tu lezeckou stěnu.“

„Ale že ho to pustilo dost rychle.“

„Pustilo? Jak to myslíte?“

„No jak... říkala mi Šárka, ta moje kámoška, co tam vede dětský kurzy, že viděla vašeho mladýho všeho všudy jednou.“

Zkoprnělý Spáčil rozpačitě převzal darované plakáty a nevěřičně opakoval: „Jednou? No to snad...“

S tou operací kyčle to svého času pro Miladu nedopadlo nijak slavně. Chodit sice mohla a jen občas, když měla zrovna horší dny, si brala ku pomoci hůl, ale na delší vycházky si příliš nepotrpěla. Možná i proto, že svým způsobem postrádala motivaci. Objevit v blízkém okolí někoho, s kým by mohla nenuceně konverzovat o všem možném i nemožném, to nebylo jen tak. Ani v přilehlém parku nekynula v tomto směru přílišná naděje na úspěch. Tuhle končinu totiž namísto zvědavých důchodkyň obsadili v poslední době teenageři a na jejich hlučnou společnost byla Milada z pochopitelných důvodů poněkud alergická.

Poblíž svojí, toho času osiřelé, garsonky by asi spíše natrefila na ochotnou dušičku, která by se propůjčila k výměně pikantních informací, někdy necitlivě označovaných jako „drby“. Jenomže Ivana si jako milující dcera netroufala poslat matku pryč. A tak Spáčilova tchyně pomalu, ale jistě zapouštěla kořínky v inženýrově bytě a větší část svých aktivit situovala do těchto stísněných prostor. Což mělo – viděno Pavlovými očima – nemálo svých stinných stránek. Počínaje jejími častými, avšak pramálo účinnými lekcemi občanské výchovy adresovanými oběma vnukům a konče pochopitelnou ztrátou soukromí, kteroužto újmu vstřebával inženýr o poznání obtížněji než Spáčilová.

„Přece po mně nemůžeš chtít, abych teď mámu vyhodila na ulici,“ obhajovala Ivana svoje pečovatelské snažení. Jak málo pro ni znamená slovíčko „teď“, to bylo patrné z její snahy přesvědčit matku, aby si přilepšila k důchodu a garsonku někomu pronajala. Pavlovi při občasných debatách na tohle téma naskakovala po těle vyrážka a pramálo ho uklidňovalo to, že tchyně se podobným návrhům zuby nehty bránila. Zatím... Může se ale klidně stát, že jednoho dne – podle svého dobrého zvyku – otočí o sto osmdesát stupňů a definitivně se vžije do představy, že je pro dceru, zefáka a oba kluky nepostradatelná. Ne, není radno něco takového přivolávat a zbytečně předbíhat kalendář, opakoval si ve vypjatých momentech Pavel. Ale být neustále ve střehu a tvrdošíjně hájit trosky svojí rodičovské autority, to považoval za nezbytnost.

Činorodá tchyně, které Ivana přinášela z práce erární čtivo, se kromě jiného prezentovala každý večer záplavou novinek, nasbíraných v časopisech, ale i v televizi

a v rádiu. Očekávala, že šíře jejího duševního obzoru bude Ivanou i zefákem náležitě oceňována a že informace, které vysype z rukávu, najdou u dcery a jejího chotě patřičnou odezvu. Bylo pro ni tudíž těžko akceptovatelné zjištění, že Spáčil nemá například vlastní názor na avizované zdražování cigaret v Guatemale, že ho vůbec nevzrušují znepokojivé údaje o rostoucí kriminalitě obtěžující turisty na kterémisi z tichomořských ostrovů a že bez mrknutí oka přejde hlášku o jedovaté užovce, která zaútočila na svého chovatele kdesi na australském venkově.

Stejně zdrženlivě reagoval Pavel i na zprávy o nejnovějších výdobytcích civilizace – počínaje chytrými postelemi, které mohou ostražitého majitele na dálku informovat prostřednictvím mobilu o podezřelém chování jeho drahé polovice, až třeba po chytré botky, díky kterým nemůžeme zabloudit nebo se nikým nepovšimnutí přizabít. Když už Spáčil přece jen zkusil pozorněji vstřebávat informace o takovýchto vynálezech, zpravidla ho spíše podráždily, než nadchly, a alespoň občas ho přiměly ke znevažujícím komentářům, což Milada jako umírněná odpůrkyně překotného pokroku kvitovala s povděkem.

Byl tu ovšem další přírodní úkaz, který inženýra permanentně deptal. Nevědomá, ale i tak účinná záškodnická činnost jeho tchyně cílená na Marka a Adama. Já to přece myslím dobře, zaklíkala se dotčeně Milada ve chvílích, kdy svými radami vyvolala vzrušené rodičovské dohady o tom, co by se mělo a nemělo. Koneckonců o jejích chvályhodných úmyslech ani Pavel nezkoušel nijak pochybovat. Což ovšem nic neměnilo na faktu, že mnohokrát trpěl v roli bezbranného statisty, když Ivana s matkou spojenými

silami nechtěně předváděly, jak by rozhodně neměl vypadat proces důsledné výchovy dvou zatím tápajících, nevyhraněných hošíků.

Příklad nejčerstvější? Spáčillem slibovanou konfiskací Markova a Adamova mobilu dokázaly obě ženy oddálit na neurčito. S odůvodněním, že proboha žijeme v jedenadvacátém století, že bez této pomůcky by kluci nemohli existovat a v očích spolužáků by se proměnili v méněcenné tvory a v krajním případě se stali oběťmi šikany. A že podvádějí a neberou v potaz tatínkovy příkazy? Tady snad nejsme na vojně. Vždyť jsou to ještě děti! Chce to nadhled, trpělivost a netlačit na ně. Tak to prostě je, že někdo dostane rozum dřív a někdo později.

A někdo taky vůbec, dodával k tomu v duchu inženýr. Naoko sice kapituloval před těmito dvojhlasně podávanými argumenty, ale zároveň v něm uzrávalo pevné rozhodnutí: Dál už nehodlá a nesmí ustupovat! A hned si také ujasnil, z čeho bude sestávat první kapitola jeho tvrdě prosazované rodičovské strategie.

Dny pomalu plynuly a u Spáčilových zavládlo zdánlivé příměří. Pavel jako by se potichu smiřoval s tím, že z Adama nikdy žádný florbalista nebude a že v případě Marka nemá lezecká stěna – stejně jako další, sportem zavánějící lákadla – v konkurenci důmyslných počítačových her a čím dál tím rafinovanějších elektronických vymožeností pražádnou naději na úspěch. Ne snad, že by nadobro odpadlo rodinné dohadování o tom, jak přimět kluky, aby se snažili smysluplně trávit svůj volný čas. I Milada byla v tomto směru velmi agilní a svůj pohled, více či méně korigující

představy rodičů, podle svého dobrého zvyku otvírala diplomaticky: Já vím, že vám do toho nemám co kecat, ale...

Bylo však patrné, že Spáčil se trochu stáhl do pozadí. Adam a Marek, navnaděni otcovými vládnějšími postoji, byli rázem nakloněni věřit tomu, že nejhorší už mají za sebou a že táta se pomalu, ale jistě proměňuje v tvárného spojence dávajícího najevo alespoň jakés takés pochopení pro jejich chlapecké tužby. Netušili však, právě tak jako Ivana a její matka, že po období relativního klidu nadejde bouře.

Pavel si pro svůj ofenzivní výpad zvolil pošmourný říjnový podvečer, kdy rodina zasedla k prostřenému stolu. Nezdržoval se nějakými nenápadnými pokusy o upoutání pozornosti, ale začal pěkně natvrdo.

„Marku? Adame? Na příští týden jsem vás ve škole omluvil,“ oznámil slavnostně. Kluci naráz vykulili oči a Ivana s Miladou za nimi nezůstaly nijak pozadu.

„Pojedeme spolu na hory.“

„Proč na hory? Co tam?“ zajímalo Marka.

„Nech se překvapit!“

Zvědavých a zaskočených bylo ovšem u stolu víc. „Počkej, počkej, Pavle,“ ozvala se Spáčilová. „Mě se to snad taky týká. Budeš tak hodnej a pochlubíš se, co máš za lubem? Ano? A netvař se prosím tě jak tajemnej hrad v Karpatech, to přímo nesnáším!“

„Je to vaše věc, já se vám do toho vůbec nechci plést, ale nezlob se, Pavle, přijde mi to jako špatný vtip,“ přidala se tchyně. „V půli října se plahočit na hory... No řekni, Ivčo!

Mě by tam v tuhle dobu nikdo nedostal... V říjnu! Ani léto, ani zima, akorát je brzo tma, blbo, prší...”

„To máš úplnou pravdu. Taky bejvá vichr, občas nějaký to zemětřesení... Naštěstí tebe ale nikdo nenutí, máti,“ odvětila hlava rodiny s jemným nádechem ironie. „Ty zůstaneš pěkně v bezpečí.“

„Myslíš to vážně?“ plynule navázala Ivana. „Můžeš mi říct, jak jsi na takovouhle koninu vůbec přišel? Nebo ti to nějakej dobrák naočkoval?“

„Není třeba. Mám svůj rozum, představ si.“

„Já nikam nechci, tati. To teda radši budu ve škole,“ rezolutně se nechal slyšet Marek a svoje jednoznačné stanovisko zvýraznil decentním úderem pěstičky do stolu.

„A já taky ne, tady je to lepší,“ solidárně zaječel mladší bráška.

„Neříkejte, hoši,“ poťouchle zareagoval otec a prohlížel si své potomky s nakyslým úšklebkem. „Budete se možná divit, ale u vás dvou jsem žádný nadšení nečekal. Samozřejmě že je to tu lepší, jak jinak. Povalovat se u televize s mobilem, co víc si můžete od života přát, nemám pravdu? Ale aby bylo jasno, tohle není myšlený jako nějaký povyražení za odměnu.“

„Aha, tak ty chceš kluky vláčet na hory za trest, ano?“ načuřila se Ivana a víc než kdy jindy zatoužila ukrýt oběti manželova experimentu pod svá křídla.

S matkou si vzápětí vyměnily útrpné pohledy. Začínaly brát na vědomí, že rodící se konflikt zřejmě bude závažnější, než jak se jim v prvním okamžiku mohlo zdát. Opravdu jen zřídkakdy se stávalo, aby se Spáčil takto odhodlaně postavil na zadní a nekapituloval dříve či později tváří v tvář

nepřátelsky naladěnému zbytku rodiny. Bůhví, co mu teď přelítlo přes nos, ale je třeba nepodcenit nastalou situaci a vrhnout všechny síly na to, aby byl zarputile vyhlížejší autor tohoto idiotského nápadu pokud možno rychle zpacifikován a vykázán do patřičných mezí. A pozor! Času není nazbyt, když už se Pavel samolibě vytasil s tím, že oba kluky na další týden omluvil ve škole!

A bylo hůř – tedy alespoň pro obě ženy a pro školou povinné oběti odsouzené k vyhnanství kdesi na horách. Ve chvíli, kdy se Spáčilová smířila s tím, že její choť to myslí smrtelně vážně a nenechá se odradit od svých plánů ani pod pohrůžkou těch nejtvrděších sankcí, zasedla plna zoufalství k počítači a poctivě lovila tipy na slušné ubytování. Zkoušela se utěšovat tím, že v tomto zavrženíhodném ročním období bude všude volno. A tak každý provozatel hotelu či penzionu, pokud ovšem už dávno nemá zavřeno a nevyladuje formu na zimní sezonu, čemuž by se žádný normálně uvažující tvor nemohl divit, neodmítne poskytnout střechu nad hlavou hrstce podivínů ignorujících nástrahy podzimu. Do oné hrstky Ivana automaticky započítávala i sama sebe. Jako milující matka byla hluboce přesvědčena, že když už musí dojít na tuto trapnou epizodu, její povinností je dohlížet nejen na syny, ale také na nevyzpytatelného manžela, jehož sebejistě načrtnuté projekty v ní vzbuzovaly nemalé obavy.

Vypsala si proto pár slibně vyhlížejších tipů na objekty nabízející stravu i nezbytný komfort, odpovídající požadavkům jednadvacátého století. Takto vybavena oslovila Pavla, aby mu názorně ukázala, že umí být nad věcí a že v zájmu uchování rodinné pohody dokáže skousnout

i nápady, které jsou jí vysloveně proti mysli. Namísto pochvaly za svoji toleranci a organizační zdatnost se však Ivana dočkala jen dalšího nemilého překvapení.

„Nedělej si starosti, všechno už jsem zařídil,“ hrdě jí oznámil Spáčil. „Přece si nemyslíš, že se tady oháním něčím, co by ještě nebylo napevno domluvený.“

„Takže ty ses ani neobtěžoval zeptat se mě, jestli chci jet...“

„Ty? Tak rozhodně jsi nevypadala, že by tě to nějak extra lákalo. Pokud máš ovšem chuť, já ti bránit nebudu. Předem tě ale upozorňuju, že vedoucím expedice jsem já.“

Panebože, vedoucí expedice! On se snad pomátnul, vyděsila se.

„Jestli mám chuť? Nemám! Můžu tě ujistit, že ani náhodou nemám, ale nepošlu s tebou kluky samotný, abys je tam někde honil jako pokusný králíky a oni to pak ještě odmarodili.“

„No bravo, Ivčo! Takhle mluví správná pečovatelka, která za žádnou cenu nechce vypadnout z role. Ale nezávidím ti ten pedagogickej dozor. Máma s tebou výjimečně nebude, abyste se spolu stačily domluvit, co smím a nesmím. Uvědom si to laskavě!“

„Co je to vůbec za hotel? Jestli to tedy smím vědět. Nebo je to taky tajný? Asi by se jim mělo zavolat, že přijedeme ve čtyřech.“

Potouchlý škleb ze Spáčilovy tváře nemizel. „Hotel? Jakej hotel máš na mysli?“

Bylo zbytečné namáhat se s odpovědí na takovouto přihloupou otázku, nad kterou by se nejspíš musel začervnat i leckterý puberták.

„Ukaž mi na mapě, kde to je, buď tak laskav!“

„Jak je libo.“

Manželé Spáčilovi se přesunuli k počítači a po chvílce napětí vyplněné jeho manipulací s myši a jejími nezodpovězenými dotazy mohl Pavel konečně zapíchnout ukazovák k jakési tečce.

„Tady. Tohle asi bude ono. Jasně,“ oznámil a z jeho hlasu bylo možné vycítit náznak hrdosti. Asi jako když pravověrný horolezec zahlédne v nekonečné zmrzlině nepřístupných skalisek vytoužený vrchol, který se stal alfou a omegou jeho bytí.

Ivana však měla hodně daleko k tomu, aby se snažila objevit ve svém nitru jakékoliv lezecké ambice.

„Co je to? Můžeš to zvětšit?“ požádala přísně.

„Jistěže... Takhle? Stačí?“

Nahnula se co nejbliž k monitoru a dlouho na něj podezíravě zírala. Pak se obrátila k manželovi, aniž by se pokusila nasadit alespoň trochu přívětivější výraz.

„Tak znova. Co to je?“

„Co by to bylo? Chalupa. Bytelná horská chalupa.“

Vztekle se zmocnila myši a posunovala zobrazenou mapu sem a tam.

„Tohle? Jak se to vůbec jmenuje? Vždyť to vypadá, že tady okolo není ani žádný stavení, jen samej les...“

„To je fakt. Ty nemáš představu, jaká to byla fuška, sehnat takovýhle ubytování. Ale měl jsem kliku.“

„Měl jsi kliku?“ opakovala hystericky Ivana. „Můžeš to vůbec myslet vážně? Co vlastně víš o tý své zatracené barabizně? Bydlí tam někdo? Jak se tam topí? Je tam koupelna, televize? Můžeš mi odpovědět?!“

Samozvaný vedoucí expedice ji zarazil netrpělivým gestem. „No samozřejmě. Hlavní věc je pohodlíčko. Nejlíp kdyby tam byla sauna, vyhřívaný bazén, vířivka a všelijaký ty pitominky, že jo? Bez těch dneska nikdo nedá ani ránu, co? A že takovejch nóbl chalup máš na internetu jako hnoje. Jenomže já, abys věděla, já zrovna po ničem podobným netoužím. Já jsem sháněl něco onačejšího. Něco pro člověka stavěnýho do nepohody.“

„A to jsme podle tebe my...“

Pozorovala manžela jako horkého kandidáta na přijetí do psychiatrické léčebny. Pak jí to nedalo a zahleděla se zpátky na monitor. „Asi jsem úplně blbá, ale já tu nevidím ani silnici. To seš takovej suverén, že nepotřebuješ vědět, jestli se tam doplácáš s autem? Co když zůstaneš někde trčet?“

„Dej pokoj se silnicí,“ pokračoval Pavel samolibým tónem. „Jede se vlakem.“

Ivana se málem složila. „Cože? Vlakem? Rány boží, proč vlakem?“

„Proč, proč... Teď jsi to slyšela. Tohle není žádný výlet pro padavky. No co se tak koukáš? Od nádraží z vesnice to má bejt k chalupě tři, možná čtyři kilometry, a kluci budou mít postaráno o prima rozcvičku. Pokud je mi známo, hory jsou tu kromě jinýho od toho, aby se v nich šlapalo do kopce. To už jsi snad někdy slyšela, ne?“

Po tomto manželově svérázném vysvětlení nenašla Ivana sílu k další otázce nebo dokonce k pokusu o protest. Beze slova se přesunula do obývacího pokoje, aby pokud možno oddálila riziko infarktu. Těžce dosedla na židli vedle matky, která právě soustředěně sledovala televizní hon na